

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laeiksi ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetun lain muuttamisesta sekä Euroopan talousalueen valtioiden kansalaisten koulutuksen ja ammatillisen harjoittelun tunnustamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle on vuoden 1996 valtiopäivillä annettu hallituksen esitys n:o 248/1996 vp laeiksi ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetun lain muuttamisesta sekä Euroopan talousalueen valtioiden kansalaisten koulutuksen ja ammatillisen harjoittelun tunnustamisesta annetun lain muuttamisesta. Sivistysvaliokunta on antanut asiasta nyt

koolla olevalle eduskunnalle mietintönsä n:o 4/1997 vp.

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa lainmuutoksen vaikutuksia tutkintojen tunnustamisjärjestelmän toteuttamiseen ja tarvittaessa ryhtyy toimenpiteisiin epäkohtien korjaamiseksi.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta 11 päivänä heinäkuuta 1986 annetun lain (531/1986) 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 momentti, 8 §:n 1 ja 2 momentti sekä 9 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 2 momentti ja 5 §:n 1 momentti 30 päivänä joulukuuta 1992 annetussa laissa (1598/1992) ja 8 §:n 2 momentti 28 päivänä heinäkuuta 1989 annetussa laissa (729/1989), seuraavasti:

4 §

Rinnastaminen

Ulkomailla suoritettu korkeakoulututkinto rinnastetaan ensisijaisesti Suomessa suoritettavaan korkeakoulututkintoon, joka voi olla ammattikorkeakoulututkinto, alempi tai ylempi korkeakoulututkinto taikka jatkotutkintona suoritettava lisensiaatin tai tohtorin tutkinto. Erityisestä syystä ulkomailla suoritettu korkeakoulututkinto rinnastetaan tiettyyn, nimeltä mainittuun Suomessa suoritettavaan korkeakoulututkintoon. Tutkinnon rinnastamisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

5 §

Tutkintojen rinnastamisen perusteet

Suomessa suoritettavaan 4 §:n 2 momentissa mainittuun tutkintoon rinnastetaan tutkintoa tasoltaan vastaava, ulkomailla suoritettu korkeakoulututkinto.

8 §

Rinnastamispäätös

Opetushallitus päättää hakemuksesta ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen rinnastamisesta Suomessa suoritettaviin korkeakouluopintoihin.

Hakemuksen voi tehdä henkilö, joka on suorittanut ulkomailla korkeakoulututkinnon tai korkeakoulun opintosuorituksen. Hakijan on toimitettava opetushallitukselle hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset suorittamistaan opinnoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Edellä 8 §:ssä tarkoitetut hakemukset, joihin ei ole annettu päätöstä ennen tämän lain voimaantuloa, siirretään opetushallitukselle.

9 §

Muutoksenhaku

Muutoksen hakemisesta tässä laissa tarkoitettuun päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Laki

Euroopan talousalueen valtioiden kansalaisten koulutuksen ja ammatillisen harjoittelun tunnustamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Euroopan talousalueen valtioiden kansalaisten koulutuksen ja ammatillisen harjoittelun tunnustamisesta 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1597/1992) 3 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (579/1994),

muutetaan lain nimike, 1 ja 2 §, 3 §:n 1 momentti, 4 ja 5 §, 6 §:n 3 momentti, 7 §, 8 §:n 1 ja 2 momentti, 9 §, 12 §:n 1 momentti ja 13 §,

sellaisina kuin niistä ovat lain nimike, 1 ja 2 §, 3 §:n 1 momentti, 4 ja 5 §, 6 §:n 3 momentti, 7 §, 8 §:n 1 ja 2 momentti ja 13 § mainitussa 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa sekä 9 § osittain muutettuna mainitulla lailla, seuraavasti:

Laki

Euroopan yhteisön yleisen tutkintojen tunnustamisjärjestelmän voimaantulosta

1 §

Soveltaisala

Tässä laissa säädetään Euroopan yhteisön yleistä tutkintojen tunnustamisjärjestelmää koskeissa säännöksissä, jäljempänä yhteisön tunnustamissäännökset, tarkoitettujen tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakir-

jojen tuottamasta kelpoisuudesta virkaan tai tehtävään ja oikeudesta harjoittaa ammattia Suomessa.

Tätä lakia sovelletaan myös silloin, kun yhteisön tunnustamissäännöksissä määrätään ammatinharjoittamisoikeuden osoittamisesta erikseen määritellyillä aloilla, jollei asiasta säädetä muualla.

Tätä lakia sovelletaan myös siten kuin kelpoisuudesta ja oikeudesta harjoittaa ammat-

tia sovitaan Euroopan talousalueesta tehdystä sopimuksessa tai muussa Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden toisen osapuolen kanssa tekemässä sopimuksessa.

Tämän lain nojalla ei voi saada kelpoisuutta virkaan tai tehtävään, johon voidaan nimittää tai valita vain Suomen kansalainen.

Tätä lakia ei sovelleta, kun muussa laissa tai asetuksessa säädetään Euroopan yhteisön tunnustamissäännöksissä tarkoitettun koulutuksen ja ammatillisen harjoittelun tuottamasta oikeudesta harjoittaa ammattia Suomessa. Tätä lakia ei sovelleta myöskään Suomen evankelis-luterilaisen kirkon eikä Suomen ortodoksisen kirkkokunnan virkoihin ja tehtäviin.

2 §

Vähintään kolmivuotinen korkeakoulututkinto tai ammatillinen tutkinto

Kun Suomessa viran tai tehtävän kelpoisuusvaatimukseksi tai ammatinharjoittamisoikeuden ehdoksi säädetään tai määrätään vähintään kolmivuotinen korkeakoulututkinto tai ammatillisen korkea-asteen tutkinto taikka opistotutkinto, johon johtava, lukiopohjainen koulutus kestää vähintään kolme vuotta, ja tutkinnon lisäksi mahdollisesti vaadittava ammatillinen harjoittelu, antaa yhteisön tunnustamissäännöksissä tarkoitettu kyseiseen virkaan, tehtävään tai ammattiin valmentaneesta koulutuksesta annettu tutkintotodistus tai sen kanssa yhteisön tunnustamissäännöksissä vastaavaksi määritelty koulutuksesta annettu asiakirja saman kelpoisuuden tai oikeuden harjoittaa ammattia kuin Suomessa suoritettu tutkinto ja harjoittelu.

Kun viran tai tehtävän kelpoisuusvaatimukseksi tai ammatinharjoittamisoikeuden ehdoksi säädetään tai määrätään yli nelivuotinen 1 momentissa tarkoitettu tutkinto, kelpoisuudesta on voimassa, mitä 1 momentissa säädetään. Tällöin kelpoisuus edellyttää kuitenkin, että tutkintotodistus on annettu vähintään kolmivuotisesta korkeakoulututkinnoista tai yhteisön tunnustamissäännöksissä siihen rinnastetusta muusta tutkinnoista tai että koulutuksesta annettu asiakirja on yhteisön tunnustamissäännöksissä määritelty tällaisen tutkintotodistuksen kanssa vastaavaksi.

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tutkintotodistuksista ja niitä vastaaviksi määritellyistä asiakirjoista.

3 §

Muu tutkinto

Kun Suomessa viran tai tehtävän kelpoisuusvaatimukseksi tai ammatinharjoittamisoikeuden ehdoksi säädetään tai määrätään muu kuin 2 §:ssä tarkoitettu tutkinto ja sen lisäksi mahdollisesti vaadittava ammatillinen harjoittelu, antaa yhteisön tunnustamissäännöksissä tarkoitettu kyseiseen virkaan, tehtävään tai ammattiin valmentaneesta koulutuksesta annettu tutkintotodistus tai todistus taikka sellaisen kanssa yhteisön tunnustamissäännöksissä vastaavaksi määritelty koulutuksesta annettu asiakirja saman kelpoisuuden kuin Suomessa suoritettu tutkinto tai harjoittelu.

4 §

Ammatillinen kurssi tai ammatillinen opintosuoritus

Kun Suomessa viran tai tehtävän kelpoisuusvaatimukseksi tai ammatinharjoittamisoikeuden saamiseksi säädetään tai määrätään ammatillinen kurssi tai ammatillinen opintosuoritus, antaa yhteisön tunnustamissäännöksissä tarkoitettu kyseiseen virkaan, tehtävään tai ammattiin valmentaneesta koulutuksesta annettu pätevyystodistus tai mainittujen säännösten mukaan saavutettu kelpoisuus saman kelpoisuuden kuin Suomessa suoritettu kurssi tai ammatillinen opintosuoritus, jos pätevyystodistus tai kelpoisuus täyttää terveydelle, turvallisuudelle, ympäristönsuojelulle tai kuluttajansuojalle asetetut vaatimukset.

5 §

Lisävaatimus koulutuksen keston perusteella

Kelpoisuuden tai ammatinharjoittamisoikeuden saamiseksi 2 §:ssä tarkoitettuun virkaan, tehtävään tai ammattiin voidaan vaatia, että hakijalla on jossakin Euroopan unionin jäsenvaltiossa saatu asianomaisen alan työ- tai ammattikokemus, jos tutkintotodistuksen tai sen kanssa vastaavaksi määritellyn kou-

lutuksesta annetun asiakirjan osoittama koulutus on kestoltaan vähintään vuoden lyhyempi kuin Suomessa vaadittava koulutus ja harjoittelu.

Työ- tai ammattikokemusta voidaan vaatia enintään neljä vuotta. Vaadittava aika ei kuitenkaan saa olla pitempi kuin puuttuva koulutusaika kaksinkertaisena, kun puuttuva koulutusaika koskee koulutusta, eikä pitempi kuin puuttuva koulutusaika, kun puuttuva koulutusaika koskee ammatillista harjoittelua.

6 §

Lisävaatimukset koulutuksen ja tehtävien sisällön perusteella

Pakollinen sopeutumisaika tai kelpoisuuskoee voidaan vaatia aina, kun Suomessa virkaan, tehtävään tai ammattiin vaaditaan 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu tutkinto ja kun hakijalla on yhteisön tunnustamissäänöksissä tarkoitettu alle kolmivuotisesta korkeakoulututkinnosta annettu tutkintotodistus tai siihen rinnastettu ammatillisesta koulutuksesta annettu tutkintotodistus taikka tällaisen tutkintotodistuksen kanssa vastaavaksi määritelty koulutuksesta annettu asiakirja.

7 §

Koulutuksen täydentäminen

Jos tutkintotodistuksen tai todistuksen taikka sellaisen kanssa vastaavaksi määritellyn koulutuksesta annetun asiakirjan saamiseksi vaaditaan ammatillista harjoittelua, voidaan tällainen harjoittelu hyväksyä suoritettavaksi Suomessa.

8 §

Kelpoisuuden ratkaiseminen

Opetushallitus päättää hakemuksesta 2 §:ssä tarkoitetun tutkintotodistuksen tai koulutuksesta annetun asiakirjan tuottamasta kelpoisuudesta virkaan tai tehtävään, paitsi siltä osin kuin viran tai tehtävän kelpoisuusvaatimuksena on 1 §:n 4 momentissa tarkoitettun lain tai asetuksen nojalla tai 11 §:n mukaan myönnettävä oikeus harjoittaa ammattia.

Hakemuksen voi tehdä henkilö, jolla on 2 §:ssä tarkoitettu tutkintotodistus tai koulutuksesta annettu asiakirja. Hakijan on toimitettava opetushallitukselle hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset.

9 §

Päätös kelpoisuudesta

Tutkintotodistuksen tai sitä vastaavan asiakirjan tuottama kelpoisuus määrätään ensisijaisesti siten, että todistus tai asiakirja tuottaa kelpoisuuden virkaan tai tehtävään, johon vaaditaan opistotutkinto tai korkeakoulututkinto, joista jäljempänä mainittu voi olla ammattikorkeakoulututkinto, alempi tai ylempi korkeakoulututkinto taikka jatkotutkintona suoritettava lisensiaatin tai tohtorin tutkinto. Erityisestä syystä kelpoisuus voidaan määrätä siten, että tutkintotodistus tai sitä vastaava asiakirja tuottaa kelpoisuuden virkaan tai tehtävään, johon vaaditaan tietty, nimeltä mainittu tutkinto tai määrätty opinnot. Kelpoisuutta koskevassa päätöksessä määrätään tarvittaessa 5 tai 6 §:n mukaisista lisävaatimuksista.

Päätös on annettava neljän kuukauden kuluessa siitä, kun hakemus ja sitä täydentävä selvitys on toimitettu opetushallitukselle.

12 §

Muutoksenhaku

Muutoksen hakemisesta tässä laissa tarkoitettuun päätökseen on voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

13 §

Neuvottelukunta

Opetushallituksen yhteydessä on neuvottelukunta, joka antaa opetushallitukselle lausuntoja 8 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin hakemuksiin sekä ulkomailta suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetun lain 8 §:ssä tarkoitettuihin hakemuksiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Edellä 8 §:ssä tarkoitetut hakemukset, joihin ei ole annettu päätöstä ennen tämän lain voimaantuloa, siirretään opetushallitukselle.

Siirretyn hakemuksen osalta 9 §:n 2 momentissa säädetty aika lasketaan siitä, kun hakemus on toimitettu opetusministeriölle tai kun täydentävä selvitys on toimitettu opetusministeriölle tai opetushallitukselle.

Helsingissä 22 päivänä huhtikuuta 1997
